



[www.historiestedum.nl](http://www.historiestedum.nl) - [info@historiestedum.nl](mailto:info@historiestedum.nl) - I.B.A.N. NL43 RABO 0154 5965 23

## Beste donateurs,

Voor u ligt de nieuwsbrief najaar 2020 van Stichting Historie Stedum.

Als bestuur willen wij onze donateurs door middel van deze nieuwsbrief op hoogte houden over hetgeen wat ons op dit moment bezighoudt. Het corona-virus heerst nog steeds en daardoor kunnen er helaas nog geen bijeenkomsten plaatsvinden. We spreken de wens uit dat het in de loop van 2021 wel weer mogelijk zal zijn.

Binnen het bestuur heeft een wisseling plaatsgevonden, Hilda de Leeuw heeft ons verlaten. Als vervanger van Hilda heten wij Peter Slager van harte welkom. Wij hopen dat Peter zich gauw thuis zal voelen binnen het bestuur van Stichting Historie Stedum.

## Restauratie van het Koetshuis met Lijkenhuisje



De restauratie van het Koetshuis met Lijkenhuisje is in volle gang.

Maandag 31 augustus was een historische dag voor Stichting Historie Stedum.

Na jaren van voorbereiding werd een belangrijk onderdeel van ons restauratieplan voor het Koetshuis met Lijkenhuisje geplaatst, namelijk de nieuwe torenspits inclusief windvaan.

Veel belangstellenden waren getuige van de plaatsing, waaronder RTV Noord.

Stichting Historie Stedum was deze gedenkwaardige dag volop in het nieuws.

Inmiddels hebben onze vrijwilligers het nieuwe, op maat gemaakte, stalen raam geplaatst en de muur opgemetseld met bijpassende stenen.

De pannen zijn tijdelijk van het dak gehaald en de oude panlatten, dakleer met gaas zijn verwijderd. Vervolgens is er nieuw dakbeschot aangebracht, afgedekt met folie. Dus het dak is inmiddels wind- en waterdicht, een hele geruststelling. We zijn nu eerst bezig met de dakgootbetimmering voor de achter- en voorgevel. Vooral vanwege de nieuwe uitbouw onder de spits vergt dat nauwkeurig timmerwerk en de nodige hoofdbrekens. Inmiddels zijn ook de nieuwe panlatten weer aangebracht en zijn de meeste pannen weer teruggelegd.

De dichtgemetselde personeelsingang links zal daarna weer open gebroken worden en moet er flink op maat gemetseld worden om de 3 nieuwe deurkozijnen aan te brengen.



## Geslaagde Open Monumentendag 2020.

Zaterdag 12 september jl. mochten wij ca. 25 belangstellenden verwelkomen bij het Koetshuis met Lijkenhuisje met daarop de nieuw geplaatste spits. Onder het genot van koffie, thee of fris op het terras, konden de bezoekers met eigen ogen aanschouwen hoe Stichting Historie Stedum en haar vrijwilligers druk bezig is met de restauratie van het gebouwtje, bouwtekeningen inzien en vragen stellen. Velen waren nieuwsgierig hoe of de Lijkkoets, gezien de beperkte ruimte in het Koetshuis, geplaatst werd en wat de functie was van het Lijkenhuisje. Tevens werd er volop gebruikt gemaakt om, de netjes onderhouden, begraafplaats met de armenlap te bezichtigen.

### Uit de oude doos

Met de tot standkoming van een nieuwe Begraafplaats met Lijkenhuisje aan de Stationsweg in 1892 werd door de gemeenteraad ook een lijkwagen noodzakelijk geacht. Met de bouw van het Lijkenhuisje was daar qua ruimte al rekening mee gehouden. Door middel van een advertentie in de krant van 1892 werd door de gemeente een lijkwagen te koop gevraagd. Of deze een nieuw of gebruikte opleverde, is niet bekend.



Daarna werd er een vereniging "**Lijkwagendienst Stedum**" opgericht, die moest zorgen voor de exploitatie van de lijkwageng. Door uitgifte van meer dan 100 aandelen die de leden/aandeelhouders kochten ten bedrage van fl. 5,00 werd de koets betaald. Jaarlijks werd medio februari ten huize van kastelein J. van der Laan de jaarlijkse vergadering van leden (houders van bewijzen van aandeel) gehouden waar uiteraard de financiën aan bod kwamen. Ook werden dan een aantal aandelen uitgeloot. In 1906 zijn er nog 18 aandelen onafgelost van het aandelenkapitaal, dus boerde de vereniging goed. De een zijn dood is de ander zijn brood is hier echt op zijn plaats.

Bekende bestuursleden waren o.a secretaris/penningmeester F. Brommer, H. P. Hommes, K. Ekens, E. de Vries en smid J. Lanting. Rond 1922 werd door de in 1906 opgerichte "**Begravenisvereniging Stedum**" zelf een

lijkwagen aangeschaft en werd de vereniging "Lijkwagendienst Stedum" opgeheven en hun lijkwagen na 30 jaar trouwe dienst verkocht,

Onderstaande foto uit de krant van 1941 is de enige foto wat wij bij ons bekend is van de lijkkoets. Mochten er lezers zijn die nog wel een foto van de koets hebben, of weten wie daar nog een foto van in zijn of haar bezit heeft, laat het ons dan a.u.b. weten.

**Teraardebestelling burgemeester G. Kuyper van Stedum**

Delfzijl, Noorddijk, Loppersum, 't Zandt, Kantens en Middelstum.

Nadat de stoet zich in het gemeentehuis had geformeerd werd het stoffelijk overschot naar zijn laatste rustplaats gebracht

Toen allen zich om de groeve hadden geschaard en het stoffelijk omhulsel aan den schoot der aarde was toevertrouwd, trad ds. L. ten Kate van Stedum naar voren, die las van Psalm 39 : 5 t.m. 8, Johannes XI : 25 en 28 en uit de Openbaring 14 : 13.

Op verzoek van den overledene werd aan het graf niet gesproken.

Een broer van den overledene bedankte voor de belangstelling.

In het gemeentehuis bestond vervolgens nog de gelegenheid om de familie te condoleeren.

Onder zeer groote belangstelling is gistermiddag op de algemeene begraafplaats te Stedum teraardebesteld het stoffelijk overschot van wijlen den heer G. Kuyper, in leven burgemeester der gemeente Stedum.

Onder degenen, die den overledene de laatste eer bewezen merkten wij o.a. op den Commissaris der Provincie, mr. J. Linthorst Homan, den Griffier der Staten, mr. M. W. Scheltema Jzn., het lid van de Provinciale Staten, den heer D. H. R. Harrenstein, de burgemeesters van de gemeenten Bedum, Ten Boer,



A. Op de algemeene begraafplaats te Stedum is gistermiddag onder groote belangstelling ter aarde besteld het stoffelijk overschot van wijlen den heer G. Kuyper, in leven burgemeester der gemeente Stedum. — B. De stoet op weg naar de begraafplaats.

Foto's Folkers.

Bovenstaand knipsel stond in het Nieuwsblad van het Noorden van 10 mei 1941. Het betreft de begrafenis van burgemeester Guillaume Kuyper, zoon van Abraham Kuyper. Een lange stoet belangstellenden op de Stationsweg, achter de lijkkoets op weg naar de begraafplaats. Voorop loopt, met steek, begrafenisbode Jacob Koopman.

## **Ontwerpen van informatieborden**

Tevens zijn wij nog druk bezig met het ontwerpen van informatieborden bij bestaande en verdwenen objecten in Stedum.

De borden zullen worden voorzien van afbeeldingen van de objecten.

Dit zijn de objecten:

- 1.** Borg "Nittersum" (verdwenen) Weemweg
- 2.** Bartholomeüskerk Hoofdstraat
- 3.** Synagoge (verdwenen) Bedumerweg
- 4.** Gereformeerde kerk Bedumerweg
- 5.** Vlasschuur D. Triesenbergstraat
- 6.** Koren- en pelmolen "Zilvermeeuw" (verdwenen) Lellensterweg
- 7.** Boerderij "Niehoff" vroeger bewoond door Sien Jensema, Lopsterweg
- 8.** Vlasfabriek Lopsterweg
- 9.** Stationsgebouw (verdwenen) Stationsstraat